

Lausunto

07.01.2025

Asia: VN/28833/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta (kansainvälinen suojele)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sisäministeriö on pyytänyt Tuomioistuinvirastolta keskitetysti lausuntoa hallituksen esityksen luonnoksesta, joka koskee erityisesti kansainvälistä suojeleä koskevia hakemusmenettelyjä. Tuomioistuinvirasto on ilmoittanut, että mikäli sisäministeriön on tarkoitus pyytää lausuntoa korkeimmalta hallinto-oikeudelta, lausuntopyyntö on toimitettava jatkossa suoraan korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Korkein hallinto-oikeus lausuu esitysluonnoksesta seuraavaa.

Esitysluonnoksessa kansainvälistä suojeleä koskevaan sääntelyyn ehdotetaan tehtäväksi eräitä määritelmädirektiivin (2011/95/EU) sekä menettelydirektiivin (2013/32/EU) mahdollistamia muutoksia. Näiltä osin korkeimmalla hallinto-oikeudella ei ole lausuttavaa.

Esitysluonnoksen mukaan esityksellä ei ole arvioitu olevan juurikaan hallintotuomioistuinten työtä lisäävää vaikutusta esityksen keskittyessä pääosin viranomaismenettelyihin. Korkein hallinto-oikeus toteaa, että esitettyjen muutosten vaikutusta hallintotuomioistuinten työmäärään on vaikea ennakoida. Hallintotuomioistuinten riittäviin resursseihin on kiinnitettävä huomioita tilanteessa, jossa muutoksista aiheutuisi odotettua enemmän työmäärän kasvua.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan myös yhdenmukaistettavaksi kansainvälistä suojeleä koskevien asioiden yhteydessä tehtävien käännättämis- ja karkottamispäätösten täytäntöönpanokelpoisuus. Sinänsä toivottava käännättämis- ja karkottamispäätösten täytäntöönpanokelpoisuuden sääntelyn selkeyttäminen johtanee ulkomaalaislain 198 b §:ssä tarkoitettujen täytäntöönpanokieltoa koskevien hakemusten lisääntymiseen, kun myös karkottamispäätökset sisällytetään mainitun pykälän soveltamisalaan. Kyseisissä asioissa täytäntöönpanoa koskeva hakemus on ratkaistava

seitsemän päivän kuluessa. Myös korkein hallinto-oikeus noudattaa kyseistä niin sanottua seitsemän päivän sääntöä. Korkein hallinto-oikeus on kuitenkin jo aikaisemmissa ulkomaalaislain muutoksia koskeneissa lausunnoissaan (lausunto sisäministeriölle 10.6.2014, H 182/14 ja lausunto sisäministeriölle 26.2.2024, KHOhal/420/2024) todennut, että seitsemän päivän säännön soveltaminen ei ole korkeimmassa hallinto-oikeudessa tarpeen, koska korkein hallinto-oikeus on toisen asteen muutoksenhakutuomioistuin ja soveltaa ulkomaalaisasioissa valituslupamenettelyä. Seitsemän päivän säännön rajoittaminen mainituissa lausunnoissa esitetyllä tavalla vain hallinto-oikeuksiin mahdollistaisi nykyistä paremmin korkeimman hallinto-oikeuden keskittymisen ydintehtäväänsä valituslupatuomioistuimena.

Lausunnon ovat valmistelleet oikeusneuvos Taina Pyysaari ja esittelijäneuvos Hilla Viljamaa, ja sitä ovat kommentoineet korkeimman hallinto-oikeuden kansliaistunnon jäsenet.

Presidentti Kari Kuusiniemi

Kansliapäällikkö Jenny Rebold

Tukiainen Elina
Korkein hallinto-oikeus